

Sted: Vegårshei kommunehus	Tid:
	6. mars 2025 Kl: 09.00 12.30

Til stede; Matthieu Aemisegger Grimstad kommune, Torleiv Olavson Momrak Agder fylkeskommune, Rune Hagestrand Gjerstad kommune, Einar Brønlund Risør kommune, Terje Flaten Vegårshei kommune, Ole Andreas Sandberg Arendal kommune, Anne Torunn Hvideberg Tvedestrand kommune, Anne Brandsdal Åmli kommune, Yngve Ramse Trædal, Ole Tom Tjuslia Froland kommune, Siri Asdal Østre Agder IPR.

I tillegg møtte reiselivsansvarlige: Nina Hopstock Arendal kommune, Stine Håtuft Grimstad kommune, Erling Løfsnes, Mona Rhein Risør by, Kari Olstad Åmli kommune og Siv Løvås Agder fylkeskommune

Referent; Siri Asdal

Anne Torunn Hvideberg ledet møtet

Kommunens halvtime. Presentasjon fra [Hergun Sveiseindustri AS](#) v/ Rolf Johansen og Reiulf Heen Espeland. Lokal bedrift, etablert i 1986 med gode referanser og mange ulike oppdrag fra både store og små bedrifter. Lager blant annet symbolene til Raet nasjonalpark og for øyeblikket pågår et stort restaureringsarbeid med båten MAAR, på oppdrag fra Norsk Industrierbeidermuseum på Rjukan.

Agenda:

Saksnr.	Sak
Sak 07/25	Referat fra næringsforum møte 5.februar. <u>Vedtak: referatet godkjennes</u>
Sak 08/25	<u>Reiseliv på agendaen!</u> Reiselivssatsing i Agder fylkeskommune, oppdrag og gjennomgang av ulike verktøy. Blant annet Agdertall sin nye reiselivsmodul, hva kan vi lese for vår region? Ny tilskuddsordning for reiselivet. Presentasjon v/Siv Løvaas Reiseliv er satt på agendaen i fylkeskommunen og Løvaas har fått ansvaret for å koordinere arbeidet på regionalt nivå. Reiseliv har en tendens til å bli for enkelt forklart og viktige områder blir til tider utelatt fra planleggingen. For å se helhet og jobbe for en god utvikling er det satt ned en tverrfaglig reiselivsgruppe internt i fylkeskommunen som består blant annet av personer med ansvar for transport, plan og analyse, kultur og næring. Det er også satt ned et Forum for reiselivsutvikling bestående av deltakere fra regionene, destinasjonene, Visit Sørlandet mm. Fylkeskommunen har utarbeidet et styringsdokument for arbeidet. Dokumentet er presentert i hovedutvalg for næring, kultur og miljø som orienteringssak. Ny tilskuddsordning til reiselivsutvikling , gir mulighet til å søke støtte. Totalt 1.mill er til fordeling. Ordningen finnes på regionalforvaltning og vil bli åpnet for søkning etter vedtak i politisk utvalg 13.mars. Foreslått søknadsfrist er 1.mai. Sak 13/25 retningslinjer for tilskudd til bærekraftige opplevelser behandles i hovedutvalg for næring, kultur og miljø, 13.mars. Agdertall.no har utarbeidet en ny modul for reiseliv. Her finnes mange tall for reiselivet i regionen. Innspill til forbedringer, endringer eller ønskede tillegg bes sendes til Siv Løvaas fortløpende.

Agder Crafting Region, Håndbåren kunnskap, Mat og Håndverk som katalysator for regional samskaping i næring og stedsutvikling. v/Ole Andreas
Formell søker til Kompetansefondet er Norges Vel, ved Per Gunnar Hettervik. Søknad om 900 000,- for år 1 er innvilget fra AAKUF. Prosjektet er to-årig og inkluderer kommunene; Grimstad, Arendal, Tvedestrand og Risør. Styringsgruppe er næringssjefene i de samarbeidende kommunene. Målet er å etablere et nettverk/klynge som fremmer samarbeid mellom aktører innen kreative og kulturbaserte næringer samt lokale mat- og drikkeprodusenter og tar sikte på å søke om innpass i et Interreg prosjekt. Prosjektet ønsker å koble på Pågang næringshage. Oppstartsmøte for prosjektet er 6.mars.

Kort gjennomgang av **kommunenes rolle i reisemålsutvikling**. v/Siri

Status for reiselivsarbeid i de ulike kommunene v/alle

Det jobbes fortløpende med reiselivsutvikling og drift i kommunene. Hvordan foregår arbeidet i de ulike kommuner, har vi noe å lære av hverandre og er det saker vi kan se på i samarbeid? Hva er de største utfordringene hos dere?

Kommunene har ulike utgangspunkt når det gjelder reisemålsutvikling. **Arendal** har gjort et omfattende arbeide med sertifisering som bærekraftig reisemål. Mottok merket i 2024 og er nå i gang med gjennomføring av tiltak. **Grimstad** er i gang med sertifiseringsordningen og antas ferdig sertifisert ultimo 2025.

Begge kommunene har egne ansatte med reiseliv/destinasjon og stedsutviklingsansvar.

Risør, sammen med **Vegårshei og Gjerstad** fikk utarbeidet en forstudie i 2020. Risør har laget en tiltaksplan på bakgrunn av forstudien og jobber kontinuerlig med videre utvikling gjennom Risør By as. Risør jobber også med et prosjekt om regenerative opplevelser. **Åmli, Froland og Tvedestrand** har alle mange flotte tilbud til reisende. Utvikling og driftsoppgaver i Froland, Tvedestrand og Åmli er koblet til øvrig næringsarbeid i kommunene. Ingen har egne reiselivsmedarbeidere fast ansatt.

Samtlige kommuner (unntatt Froland) er medeiere i Visit Sørlandet. Noen kommuner har KAM avtaler i tillegg.

Kommunene definerer følgende som **utfordringer** i forhold til reiselivsarbeidet.

- Behov for å øke kurs og konferansearrangementer hele året
- Felles forståelse for å få fremdrift
- Stedene/kommunene er for lite kjent
- Lite ressurser i kommunene – ønsker å se på saker i fellesskap.
- Lite eller ingen ressurser kommunalt, ei heller lokale «lokomotiv».
- Utfordrerne å bli synlige på Visit Sørlandet
- Utfordrende å etablere gode samarbeid med nødvendige aktører, med felles forståelse
- Tilgjengeliggjøring og synliggjøring av allerede eksisterende aktiviteter og produkter
- Må bli flinkere til å konkretisere behovene

Øvrige refleksjoner:

- en opplevelse/attraksjon kan være kjent, i kraft sin egen attraksjonskraft, men kunden vet ikke i hvilken kommune den finnes. (ref. Via ferrata i Åmli).
- Husk at hytter også er reiseliv – enkelte kommuner har flere hytter enn innbyggere
- Kan vi utfordre mulighetene for rundreiseopplevelser?
- Destinasjonsutvikling og stedsutvikling er to sider av samme sak, fordi de gode stedene er like viktig for lokalbefolkningen som for besøkende/deltidsinnbyggerne.
- God destinasjonsutvikling øker også stedets bostedsattraktivitet gjennom at det etableres opplevelser som også kommer lokalbefolkningen til gode.

	<u>Vedtak: Anne Torunn og Siri bearbeider innspillene fra møtet og jobber frem forslag til felles videre innsats ift regionens reiselivsutvikling.</u>
Sak 09/25	Oppfølging av strategisk plan 2024-27. Oppfølging av strategisk plan 2024-27. - Kompetanse: Siri - Bolig og bostedsattraktivitet: Ole Andreas - Næringsareal: Anne - Mobilitet: Anne Torunn - Omdømme: Matthieu Videre oppfølging av strategisk arbeidet med innsatsområdene <u>Vedtak: arbeidet i gruppene fortsetter.</u>
Sak 10/25	Orienteringer: • Folkemøte i Åmli 4.mars ang nye planer om Biozinprosjektet. Equinor har jobbet med planer i et år og presenterte dette på folkemøte. Prosjektet anslår mulighet for 50-60 nye kompetansesarbeidsplasser. Milepæl for videre utvikling vil være om et år og ved positiv konklusjon forventes produksjon i 2030. • Arendal kommune har kontinuerlige møter med Morrow. Koordineringsgruppa har litt lengre frekvens mellom møtene enn tidligere. Njordic Ferry Lines planlegger å etablere en fergeforbindelse mellom Arendal og Nederland i 2027. Fergen vil ha plass til biler og 1200 personer, og forventes å øke turisme og verdiskaping i regionen. Etableringen gjør behovet for ny veiforbindelse enda mer aktuelt. Arendal er utpekt som pilotkommune for batterisatsing i Norge. De har i den forbindelse opprettet kontakt med andre strategiske kommuner/byer, og ønsker å utvikle et formelt nettverk med dem. Byene er Skellefteå og Gøteborg i Sverige, Vaasa i Finland, Münster i Tyskland, Groningen i Nederland, Quebec i Canada, Pohang i Sør-Korea. Byene har alle signalisert muntlig at de ønsker samarbeid med Arendal. Arendal kommune har søkt Agder fylkeskommune om 100 000,- til prosjekt Internasjonalt samarbeid knyttet til batterisatsingen. • Fellessidene <u>SOUTHWESTNorway</u>. Sidene er oppdatert og godt gjennomarbeidet så langt. Alle bes om å gå gjennom sidene for korrekturlesning, samt påpeke feil og mangler. Det bes om at innspill gjøres til Siri fortløpende. • Fylkeskommunen informerte om muligheten for tilskudd til prosjekt: Ungdomsløft. En ordning hvor Fylkestinget har vedtatt å gi inntil 25000,- i tilskudd til arbeidsgivere som tar inn ungdom i sommerjobb i 2025. For info om ordningen/retningslinjer se: agderfk.no/tilskudd.

Neste næringsforum er 8 mai i Gjerstad.

For leder av Østre Agder nærings- og samfunnsutviklingsforum,
Anne Torunn Hvideberg

Siri Asdal, utviklingsleder næring- og samfunnsutvikling